

Demokratia- ja julkisoikeusosasto

Demokratia ja vaalit

17.3.2021

VN/20585/2020

Kunnanhallituksille ja keskusvaalilautakunnille

Ehdokasasettelutehtävät viikolla 11 ja pohjatietojen päivitys

Hallitus on 12.3.2021 antanut eduskunnalle esityksen laiksi, jolla vuoden 2021 kuntavaalit siirrettäisiin pidettäväksi sunnuntaina 13. kesäkuuta (HE 33/2021 vp). Ennakoäänestysaikaa kotimaassa pidennettäisiin kahteen viikkoon (26.5.–8.6.), joiden aikana voitaisiin toimittaa myös kotiaänestyksiä. Laitosäänestys voitaisiin toimittaa vähintään yhtenä ja enintään neljänä päivänä kyseisen ajanjakson aikana.

Ehdokasasettelun viranomaistehtävistä viikolla 11

Jos keskusvaalilautakunta vahvistaa ehdokasasettelun ja laatii ehdokaslistojen yhdistelmän torstaina 18.3.2021, oikeusministeriö suosittelee, että ehdokaslistojen yhdistelmän painattamista ei kuitenkaan tehtäisi, vaan odotettaisiin, kunnes eduskunta on ratkaissut vaalien siirtämistä koskevan asian ja uusi laki on tullut voimaan. Keskusvaalilautakunnan ei tarvitse tässä tilanteessa noudattaa VAT-ohjeen nro 3b valmiiksi merkitsemistä koskevaa määräaikaa.

Jos ehdokasasettajille annetaan tietoa ehdokaslistojen yhdistelmästä, samassa yhteydessä on annettava tietoa siitä, että tällä viikolla tehdyt viranomaistoimet mitätöityvät ja ne tullaan tekemään uudestaan uudessa aika-aulussa uuden lain voimaantulua. Tämä tarkoittaa myös sitä, että mahdollinen ehdokasnumerointi mitätöityy ja tehdään uudelleen toukokuussa. Numerointi ja valmiiksi merkintä puretaan automaattisesti vaalitietojärjestelmässä uuden lain tultua voimaan.

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Ehdokashakemukset, jotka on jo jätetty, tulevat olemaan edelleen voimassa vaalien siirtymisestä huolimatta, ellei vaaliasiamies tee niihin muutoksia. Vaalitietojärjestelmään syötetyt ehdokkaiden tiedot säilyvät, mutta keskusvaalilautakunnan on tarkistettava kaikkien ehdokkaiden tiedot uudestaan toukokuussa.

Pohjatietojen päivitys

Kunnan tulee 22.3.–8.4. välisenä aikana tehdä tarvittaessa uudet päätökset yleisistä ennakoäänestyspaikoista vuoden 2021 kuntavaaleissa. Paikat voivat olla samoja kuin ne, jotka kunta merkitsi pohjatietojärjestelmään 29.1.2021 mennessä, mutta kunta voi myös halutessaan muuttaa niitä tai perustaa niitä lisää. Digi- ja väestötietoviraston (DVV) 18.12.2020 päivityssä kirjeessä kunnanhallituksille on annettu tarkentavia ohjeita äänestyspaikkatietojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittamisesta (DVV/9007/2020; vaalilain 9§ 4 mom. ja 13§ 4 momentin perusteella). Eduskunnan käsittelyssä oleva lakimuutos tarkoittaa seuraavia muutoksia tähän ohjeeseen:

- Äänestyspaikkatietojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittamisen, eli vaalitietojärjestelmään tallentamisen ja tietojen kuittaamisen ajanjakso: uusi ajanjakso on 22.03.2021–8.4.2021 klo 12. Pakottavista muutostarpeista tulee tämän jälkeen ilmoittaa välittömästi DVV:lle.
- Uuden tietojen päivitysjakson käynnistyessä äänestyspaikkatiedoissa ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedoissa ovat pohjana sinne jo tallennetut, tällä hetkellä järjestelmässä näkyvät tiedot. Kotimaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikojen osalta tiedot kopioidaan niin, että 29.1.2021 mennessä tallennetut aukioloajat siirretään vastaaville päiville uudelle ennakoäänestysajanjaksolle **kopioituna molemmille ennakoäänestysviikoille samanlaisina**. Aukioloaikojen kellonajat nollataan, eli vähintään ne tulee jokaisen aukiolojakson kohdalla tallentaa uudestaan.

Muilta osin edellä mainitussa DVV:n kirjeessä annetut ohjeet ovat päteviä myös uudessa tilanteessa ja niitä tulee noudattaa myös hallituksen esityksen HE 33/2021 mukaisten muutosten voimaantulon jälkeen.

Kuntien keskusvaalilautakuntien tulee siis **tarkistaa ja kuitata 8.4.2021 klo 12 mennessä** vaalitietojärjestelmän pohjatietoihin 1) tiedot kunnan yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista aukioloaikoinen sekä 2) tiedot keskusvaalilautakunnan yhteystiedoista.

Vaalitietojärjestelmästä tietoja välitetään laajasti eteenpäin sellaisina kuin kunta on ne sinne tallentanut, ml. äänioikeutetuille huhtikuussa lähetettäville ilmoituskorteille. **Menettely edellyttää kunnalta suurta huolellisuutta tietojen tarkistamisen ja merkitsemisen suhteen, varsinkin nyt, kun ennakoäänestyspäiviä on entistä enemmän.** Keskusvaalilautakunnan yhteystiedot on kuitattava, vaikka ne eivät olisi muuttuneet.

Lisätietoja löytyy pohjatietojärjestelmän käyttöohjeesta kunnan keskusvaalilautakunnalle (VAT-ohje nro 2b) sekä vaalitietojärjestelmän teknisestä ohjeesta (VAT-ohje nro 1) ja DVV:n kirjeestä kunnille (DVV/9007/2020). VAT-ohjeet on toimitettu kunnille paperisina, mutta ne ovat saatavilla myös sähköisessä muodossa Vaalitietojärjestelmän etusivun linkistä ”Ohjeet ja tiedotteet”. Huom! Ohjeita ei ole päivitetty vaalien siirtyneillä aikatauluilla.

Vaaliklinikat

Vaaliklinikoita järjestetään maaliskuussa lisää. Klinikoiden ajankohdat ovat:

- to 25.3. klo 8.30-10.00 – [linkki](#)
- pe 26.3. klo 8.30–10.00 – [linkki](#)
- ma 29.3. klo 13.00–14.30 – [linkki](#)
- ke 31.3. klo 13.00–14.30 – [linkki](#)

Kaikki klinikat ovat kaksikielisiä: kysyjälle vastataan kysymyksen kielen mukaisesti ja käännetään tarvittaessa. Kaikilla klinikoilla on paikalla oikeusministeriön ja Oikeusrekisterikeskuksen vaalituen vaaliasiantuntijoita. Klinikoille osallistuminen on vapaaehtoista.

Suosittelemme, että kunnasta osallistuu enintään yksi henkilö yhdelle klinikalle, koska Microsoft Teamsissa on 250 osallistujan raja. Kysymyksiä oikeusministeriölle tai vaalituelle voi aina esittää myös sähköpostitse tai puhelimitse. Pääset sisään Teams-klinikalle klikkaamalla klinikan päivämäärän vieressä olevaa linkkiä.

Vaalijohtaja

Arto Jääskeläinen

Neuvotteleva virkamies

Heini Huotarinen